

IDEGENFORGALOM

708

1973 JUN 5

244

„A budapesti vendéglátóipar és idegenforgalom száz éve”

A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum új kiállítása

Budapest centenáriumi esztendőjének rendezvény-sorozata új kiállítással színesedett, gazdagodott. Budán, a **Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban**. „A budapesti vendéglátóipar és idegenforgalom száz éve” elnevezésű kiállítás bemutatja, hogy ez a sokarcú és nagymúltú szakma hogyan segítette elő Budapest világvárossá fejlődését.

A kiállítást **Sívó Tibor**, a Belkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetője ünnepélyes keretek között nyitotta meg. Ünnepi beszédében többek közt a következőket mondotta:

— Budapest — ellentétben az élet törvényszerűségével — az elmúlt száz év alatt nem öregedett, hanem fiatalodott, méreteiben növekedett, megtartotta frissességét. Ha valaha azt lehetett mondani, hogy Budapest a „Duna Gyöngye”, akkor ez most a centenáriumi idején hatványozottan érvényes.

Érdekes számokban emlékezett vissza **Sívó Tibor** a száz év előtti Budapestre, amikor is a fővárosnak 296 867 lakosa volt, s a vendéglátóiparban 1984 személy szerepelt adófizetőként. Ebből 912 korcsmáros, 245 vendéglős, 185 pállinkamérő, 179 kávé, 392 pótkávé és 67 kifőzős volt. A vendéglátóiparban mintegy nyolcezer dolgoztak. 1971 év elején

ugyancsak 1984 volt a vendéglátóhelyek száma, de a dolgozóké 30 ezerre emelkedett.

Visszaidézte, hogy az 1872. évi ipartörvény alapján miként jöttek létre az érdekképviseleti szervek, és hogyan fejlődött a vendéglátóipar.

— A századforduló körüli években — mondotta — alakult ki Budapest szállodaipara, ekkor már több száz férőhelyes szállodák épültek. A fejlődő szállodaipar egyben biztosítéka lett a meginduló belső és külső idegenforgalom fokozatos növekedésének. Az 1885-ös Országos Kiállítás évében a budapesti szállodákban és penziókban 102 352 vendég szállt meg, ebből 35 447 külföldi volt. későbbi időszakban, amikor a szállodai forgalom elérte az évi 150—280 ezret, a külföldiek aránya 30—35 százalék volt. Az 1971. évi *Vadászati Világkiállítás* alkalmával egymillióan keresték fel Budapestet, s ebből több mint félmillió volt a külföldiek száma.

Sívó Tibor ezután az utóbbi évek fejlődésével foglalkozott, majd beszéde végén megnyitotta a múzeumot.

A múzeum jól válogatott és izlősen összeállított anyaga érdekesebbnél érdekesebb dokumentumok, tárgyak gyűjteménye. Látható itt: az

1871-ben megnyílt *Hungária Nagy-szállóban* használt gyertyakoppantó és kefetartó; 19. századi korcsmai teríték; a várbeli *Ruszwurm* cukrászda rendelési könyve; jegeskávé, kápacineros teríték ugyancsak a 19. századból; az „irodalmi kávéházak” (*New York és Japán*) kisebb-nagyobb tárgyai; az új szállodákban lakott külföldiek írásbeli elismerései; az 1890-es években megnyílt első pesti mulató: a *Somossy Orfeum* tárgyi emlékei stb. Az első világháború előtti időkből származó dokumentumok, edények, étlapok mellett ott vannak az 1918—1945 közötti időszakból való fotók, érmekek plakettek.

Egykori képek és hivatalos dokumentumok másolatai mutatják be az *IBUSZ* és elődei megalakulásának hiteles történetét. A szállodák-ból és éttermekből származó emlékek gyűjteménye valóságos történelem. Sőt jelenkori történelem is: bemutatja többek között az üzemeltetést első, batoratlan lépéseitől kezdve a *Gasztrofóli*a, a tömegétkeztes fejlődését; idegenforgalmi prospektusok, szállodai képek, vendéglátókönyvek, menükártyák, étlapok, terítékek segítségével a szocialista vendéglátóipar útját.